

ДО КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

Относно: Обществено обсъждане на Проект на Общи изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения

Уважаеми г-н Димитров,

Във връзка с провежданото от Комисия за регулиране на съобщенията (КРС) обществено обсъждане на Проект на Общи изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения (Проект/а), представяме становището на "Българска телекомуникационна компания" ЕАД (БТК), както следва:

Обща бележка

След изменението на Закона за електронните съобщения (ЗЕС) и разработването на обсъждания Проект на Общи изисквания прави впечатление, че липсват всякакви изисквания към договора за предоставяне на обществени електронни съобщителни услуги. От друга страна са налице изисквания за уведомяването при изменение на договора, включително чрез SMS или електронна поща. В действащите към момента Общи изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения е предоставена изрично възможността за сключване на договори чрез всички видове електронни подписи по Регламент (ЕС) № 910/2014. С оглед все по-широко навлизащата дигитализация на отношенията между доставчици и крайни ползватели сме на мнение, че предприятията, предоставящи електронни съобщителни услуги следва да са водещи в тази дигитализация и всички останали доставчици да ползват именно добрите практики от нашия сектор. Ето защо предлагаме в Проекта, на място по преценка на КРС да бъде упоменато, че договорите могат да се сключват чрез електронен подпис или във физическите центрове за обслужване на клиенти на предприятията. Подобно предложение БТК направи и в рамките на обсъждането на Проекта на Функционални спецификации, където да бъде добавена възможността за подаване на заявление чрез електронен подпис, доколкото там е предвидено подписване и на индивидуален договор заедно със заявлението за пренасяне. С оглед изложеното предлагаме на КРС в обсъждания Проект да бъде упоменато, че договор за електронни съобщителни услуги може да бъде сключен чрез ползване на електронен подпис или във физическите центрове за обслужване на клиенти на предприятията.

Конкретни бележки

1. По отношение на чл. 5 от Проекта

Предлагаме разпоредбата на чл. 5 да бъде прецизирана, така че да се предостави възможност на предприятията, които прекратяват дейността си като резултат от прилагането на различни форми на преобразуване на дружеството (вливане, сливане) да не попълват данни за предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги за годината, в която е извършено преобразуването, като

изрично посочат, че тези данни ще бъдат включени в отчета на дейността за дадения период от придобиващото предприятие.

Мотиви: Практическият ефект от прилагането на различни форми на преобразуване на дружеството (вливане, сливане) е агрегиране на базите данни за предоставяните електронни съобщителни мрежи и/или услуги на предприятията, обект на преобразуване с тези на придобиващото предприятие. Доколкото изискването за предоставяне на данни за периода от годината до момента на преобразуването следва датата да вписване на промените в Търговския регистър, то извлечането им изисква допълнителни усилия, както от страна на преобразуваното предприятие, а в следствие и от страна на придобиващото предприятие, което следва да съобрази в какъв обем данните за съответния отчетен период са предоставени от преобразуваното предприятие с въпросника за прекратяване на дейността. Извършването на тази последователност от действия за целите на отчетността е предпоставка за неточности в предоставяните данни, които трудно биха могли да бъдат установени на следващ етап и биха затруднили анализа на регулатора.

2. По разпоредбата на чл. 7 от Проекта

Предлагаме уведомяването по смисъла на чл.216, ал. 4 от ЗЕС посредством електронното средство за сравнение, достъпно на интернет страницата на КРС да бъде предвидено като допълнителна възможност.

Мотиви: С предположението се дава възможност в случай на техническите проблеми или при невъзможност дадена ценова оферта да бъде изразена в електронното средство за сравнение, достъпно на интернет страницата на КРС, предприятието да направи това посредством изпращане на нарочно уведомление до комисията.

3. По разпоредбата на чл. 13 от Проекта.

Предлагаме разпоредбата да се преработи изцяло като се отчете чл. 33, ал. 2, т. 3 от ЗЕС.

Мотиви: Съгласно посочената разпоредба от ЗЕС за да бъде вписано в регистъра всяко предприятие следва да има и съответно да посочи страницата си в интернет. Същността на посочената разпоредба беше разисквана подробно и в рамките на работната група по изменение на ЗЕС от 2020 г. В заключение беше прието, че предприятията следва да имат страница в интернет, тъй като в сравнение с инвестицията за предоставянето на електронни съобщителни услуги, инвестицията в страница в интернет е незначителна. В допълнение са налице и инструменти за оамостоятелно изработване и поддържане на страница в интернет. Също така работната група застана зад извода, че наличието на страница в интернет кореспондира изцяло с принципа за прозрачност, както по отношение на наложените задължения при предоставяне на услуги на едро, така и по отношение на услугите на дребно, в това число и с разработения от КРС инструмент за сравнение на тарифи. Други разпоредби в тази посока са чл. 74, ал. 6 от ЗЕС и чл. 198, ал. 1 от ЗЕС.

С оглед изложеното молим разпоредбата на чл. 13 от Проекта както и всички други разпоредби от Проекта да бъдат разписани в посока, че предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги следва да имат страница в интернет. Считаме, че уточненията в посока за задължително публикуване на страницата в интернет специално в Общите изисквания ще допринесе за по-голяма защита на интересите на крайните ползватели, доколкото непосочването на страница в интернет е предпоставка за отказ от регистрация на предприятие.

4. По отношение чл. 18 от Проекта

Чл. 18 от Проекта на Общи изисквания предвижда задължителните реквизити на уведомлението за едностранно изменение условията на договорите за електронни съобщителни услуги. Намираме за прекомерно и в много случаи невъзможно уведомлението да включва самите предстоящи изменения (т. 2) и предлагаме тази точка да отпадне от чл. 18 от Проекта.

Мотиви: Доставчиците на мобилни телефонни услуги имат задължение да уведомяват крайните ползватели за изменения в договорите посредством кратки текстови съобщения (SMS). Специфични за този метод на комуникация са ограниченията в размера на изпращаното съобщение – един SMS побира до 350 символа на кирилица, а при голям брой адресати обем от над 200 символа затруднява

успешното изпращане на съобщенията и създава предпоставка за проблеми. Отделно, разделянето на текст в повече от един SMS го прави неразбираем за широката част от крайните ползватели.

Изменението на договор би могло да засяга неограничен обем от клаузи, включително да въвежда нови такива. Текстът на изменението нерядко се определя като значителен по обем и не може да бъде вместен в едно, две и дори три кратки текстови съобщения. Това, както и задължението за оформянето в SMS на уведомлението до крайни ползватели на мобилни гласови услуги, правят на практика неизпълнимо задължението за включване на пълна информация за предстоящите изменения на договора.

Т. 1 от чл. 18 от Проекта от своя страна задължава доставчиците да информират крайния ползвател относно начина, по който може да се запознае с предстоящите изменения на договора. По този начин се обезпечават възможността на ползвателя да получи достъп до конкретните изменения. На практика т. 2 от чл. 18 от Проекта дублира задължението по т. 1 и отпадането на разпоредбата ѝ няма да засегне интересите на крайните ползватели.

5. По отношение на чл. 19 от Проекта

Предлагаме т. 2 на чл. 19, ал. 2 от законопроекта да отпадне съгласно мотивите по т.2 по-горе.

6. По отношение на чл. 23 от Проекта

Предлагаме т.4 на чл. 23 да отпадне.

Мотиви: Чл. 23, ал. 1 от проекта на Общи изисквания предвижда предприятията, предоставящи услуги за гласови съобщения, да предлагат на ползвателите най-малко две тарифи, при които се прилага първоначален минимален период на таксуване до 30 секунди за изходящи повиквания, като след това таксуването е на секунда, за всяка една от следните услуги:

1. мобилна гласова услуга на абонаментен план;
2. фиксирана гласова услуга на абонаментен план;
3. предплатена мобилна гласова услуга
4. предплатена фиксирана гласова услуга.

До момента чл. 50, ал. 1 от Общите изисквания налагаше същото задължение за поддържане на тарифи със специфичен метод на таксуване, но само за мобилни и фиксирани гласови услуги на абонаментен план и за предплатени мобилни гласови услуги.

Притеснението ни е, че въвеждането на това изискване по отношение на предплатени фиксирани гласови услуги прави възможно тълкуването в посока, че всички предприятия, предоставящи фиксирани услуги са задължени да предоставят минимум две предплатени тарифи на тези услуги. На мнение сме, че КРС не е имала предвид налагането на такова задължение, тъй като то не кореспондира със законовата рамка и пряко засяга търговската политика на всяко едно предприятие. Ето защо молим да уточните в чл. 23, т. 4 от Проекта, че това условие се прилага където е приложимо и в случай че предприятията предлагат предплатена фиксирана гласова услуга.

7. По отношение на Заключение разпоредби от Проекта

Считаме за резонно да бъде направено уточнението, че по отношение на допълнителните параметри за качество при достъп до интернет през фиксирана и мобилна мрежа съгласно Приложение №3 към член 13, а именно: двупосочно закъснение, колебание на закъснението и загуба на пакети, задължението за публикуване на резултати от измерванията следва да е относимо за измервания след 1 януари 2022 г.

Мотиви: Публикуването на резултати изисква натрупването на данни от измервания за даден отчетен период. По обективни причини, резултати от измерванията за допълнителните параметри за качество няма как да бъдат публикувани с отчетността за 2021 г., тъй като през съответния период не са били извършвани съответните измервания.

8. По отношение на Приложение №7 към чл. 25, ал. 8 от Проекта

Предлагаме нивата на сигнала за LTE мрежата да бъдат приложими и за 5G-NR мрежа.

Мотиви: При определяне на нивата на сигнала за целите на дефиниране на различните степени на покритие за 5G-NR мрежа следва да се отчита приложеният подход за разгръщане на 5G мрежите в България. Методът за динамично споделяне на спектъра (DSS), част от 5G NR стандарта, е базиран върху 4G мрежата, което определя като обосновано прилагането на идентични нива на сигнала за 4G и 5G-NR мрежата.

С уважение

Пълномощник на изпълнителния директор